

MINIMÉR AFBLANDINGEN VED SPREDNING AF MEKANISK BLANDET GØDNING

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Spredning af mekanisk blandet gødning rummer flere faldgruber end spredning af samgranuleret gødning. Minimering af afblandingen bør starte allerede ved levering af gødningen.

Se desuden de to artikler:

- [Kontrollér fordelingen ved spredning af handelsgødning](#)
- [Brug kantspredningsudstyr](#)

Spredning af mekanisk blandede gødninger rummer flere faldgruber end spredning af samgranuleret gødning. En FarmTest fra 2015 "[Anvendelse af mekanisk blandet gødning](#)" viste, at det i flere tilfælde var en udfordring af fordele både mængden og næringsstofferne tilfredsstillende.

Slutbrugeren vil få en dårligere fordeling af næringsstofferne, når der anvendes mekanisk blandet gødning, sammenlignet med samgranulerede gødninger. Hvis dette skal kunne opvejes af den lavere pris, skal man i hele forløbet – fra produktion til udspredning – fokusere for at minimere afblandingen.

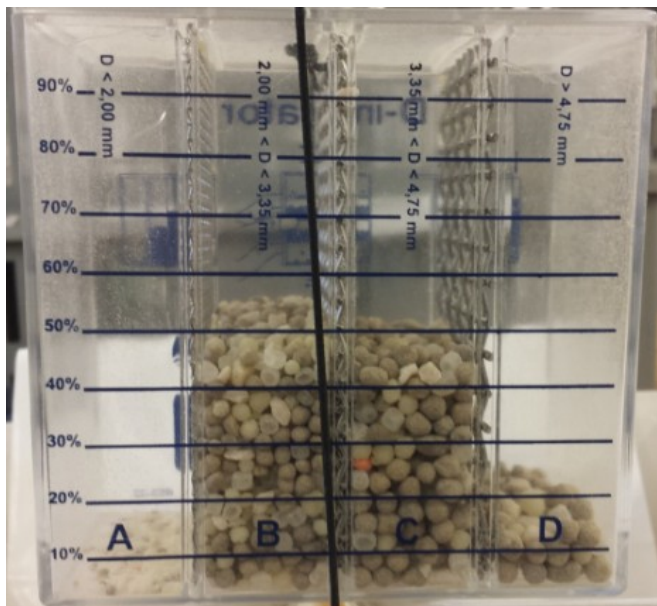
FREMSTILLING AF MEKANISK BLANDEDE GØDNINGER

Leverandørerne bør være opmærksomme på, at der anvendes råvarer med så ens partikelstørrelse, -vægt og -form som muligt. Råvarerne bør omlæses så lidt som muligt, og færdigvarer skal opbevares og leveres i storsække.

Hver håndtering af løs gødning kan/vil resultere i afblanding.

KVALITETSVURDERING AF GØDNINGEN FØR KØB

Gødningskornene for de enkelte næringsstoffer må ikke være koncentreret i én størrelse. Det kan anbefales at investere i et Bogballe testsæt. Herved kan kornstørrelsessammensætningen vurderes visuelt.

Billede 1. GODT - Her er de enkelte næringsstoffers korn nogenlunde fordelt i de forskellige kamre. Foto: Henning Sjørlev Lyngvig

Billede 2. DÅRLIGT - Her er de enkelte næringsstoffers korn koncentreret i de forskellige kamre. Foto: Henning Sjørslev Lyngvig

I den optimale sammensætning er antallet af gødningskorn med hvert enkelt næringsstof ligeligt fordelt i den mængde af gødningskorn, der er i hvert enkelt kammer.

Testsættet kan også anvendes til måling af kornstyrken.

- Kornstyrken bør minimum være 3-5 kg, for spredning på 24 m
- Kornstyrken bør minimum være 5 kg, for spredning på større bredder

Billede 3. Force-indikator til måling af kornstyrken.

Testsættet koster under 1.000 kr. En billig forsikring i forhold til den samlede gødningsmængdes værdi. Enhver landmand med en gødningsspreader bør eje et testsæt og et bakkesystem til måling af fordelingen af gødningsmængden.

ANVENDELSE AF MEKANISK BLANDEDE GØDNINGER

Ved anvendelse af deklarerede mekanisk blandede gødninger bør brugeren være opmærksom på, at gødningens sammensætning lever op til deklarationen. Kontrolprøver skal udtages ved levering og efter aftale med grovvarevirksomheden, hvis de skal have retslig gyldighed.

Ved anvendelse af lønblandinger (gødning blandet efter individuel ønske) kan brugeren ikke gøre indsigelse på næringsstofindholdet, da deklarationerne kun gælder de enkelte næringsstoffer før blanding.

Brugerne skal være opmærksomme på at minimere afblandingen ved:

- Kun at anvende mekanisk blandede gødninger leveret i storsække.
- Ikke at foretage omlæsning til tipvogn eller lignende.
- At transportere de mekanisk blandede gødninger til markerne i storsække, så storsække altid tømmes direkte ned i gødningstanken på maskinen. (Det gælder både centrifugalspredere, kartoffellæggere, såmaskiner mv.)
- Altid at foretage en prøvespredning med spredbakker og minimere spredbredden, hvis

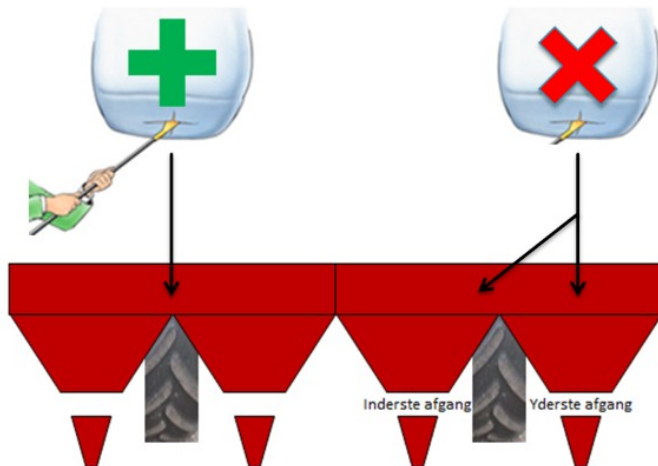
gødningsmængden ikke kan fordeles jævnt. Læs "[Kontrollér fordelingen ved spredning af handelsgødning](#)" for beskrivelse af anvendelse af spredebakker.

- Spred eventuelt på halv sprøjtesporsbredde, ved at køre mellem sporene. De ekstra spor der laves tidlig på året, har minimal betydning for udbyttet, hvis nogen.

TØMNING AF STORSÆKKEN I MASKINENS GØDNINGSTANK

Tømning af storsække anbefales at foregå ved at køre storsækken indover midten af gødningstanken og skære hul i bunden hele vejen på tværs i én hurtig bevægelse. Det anbefales at anvender en skarp kniv på et langt skaft, så operationen kan foregå sikkert.

Hvis en storsæk tømmes i den ene side af en gødningstank, løber en stor del af gødningen skråt over til den modsatte side. Der er erfaring for at det kan medføre stor afblanding.

Illustrationen er lavet på baggrund af en kartoffellægger, men princippet er det samme uanset om det er tale om gødningsspredere, såmaskiner, kartoffellæggere eller lignende.